

1-Pojasni vlogo Klodvika pri nastajanju frankovske države?

Utemeljitelj je te države, zedinil je Franke in z vojnami je raztegnil meje na račun germanskih kraljestev, uničil je ostanke Syagrijeve rimske države v Galiji.,pokristjanil se je....

2-Pojasni zakaj so Merovingi izgubljali moč?

Notranjepolitična nestabilnost, delitve posesti in dediščine so povzročale vojne med člani vladarske rodbine, naraščala je politična moč veleposlanikov in uradniške aristokracije, najvplivnejše osebe v državi so postali **MAJORDOMI**...ker so uradnike,povelnike in majordome plačevali z zemljo..

3 V čem je zgodovinski pomen Karla Martela?

Reorganiziral je vojsko in 732 premagal Arabce pri Poitiersu in Toursu, ter s tem ustavil njihovo prodiranje proti severu...združil je majordamske funkcije vseh kraljevskih dvorov...

4- Zakaj so se frankovski kmetje zatekali po zaščito k veleposestnikom?Kaj je bila posledica tega dejanja?

Bili so izpostavljeni davčnim in vojaškim pritiskom,dolgov,lakote,izsilevanjavojaških obveznosti, bogatejši kmetje pa zaradi večje varnosti in uspešne kariere...ekonomska stiska

5-Pojasni razliko med fevdom in alodom!

Alod je podarjena zemlja v trajno last. Fevd je zemlja podarjena v uživanje ali benificij.

6-Obseg države pod Karlom Velikem!

Na V do Labe, na Z do Atlantskega oceana, na S do Severnega morja, na Pirenejskem polotoku do Papeške države...

7-Navedi in pojasni vzroka, ki sta vplivala na razdelitev frankovske države. Na katere dele je razpadla?

Na 3 dele: _Z frankovsko državo (Karel Plešati)--Francija
_V frankovsko državo (Ludvik Nemški)--Rimsko-nemško cesarstvo
_osrednja frankovska država (Lothar)--del Švice in Italije(mestne države)

Vzroka: nasledstveno pravo (vsi sinovi morajo naslediti očeta), zunanja nevarnost(Vikingi,Obri,Arabci)

8-Razloži fevdni (vazalni) in fevdalni odnos!

FEVDNI odnosi so odnosi med fevdalci

FEVDALNI odnosi so odnosi med fevdalci in podložniki

Družba je bila hierarhično urejena. Vladar oz. senior je razdelil zemljo med svoje vazale.ti so mu bili v zameno dolžni: pomoč pri vojski in osebno vdanost.Vazali so lahko imeli tudi vazale 2 (isti odnosi).Lahko so svojo zemljo razdelili vitezom, ki pa so imeli premalo zemlje da bi jo dajali v užitek vazalu. Vitez je zemljo razdelil podložnikom.

9-Kako velika je bila huba?

Huba=zakupna ali rustikalna zemlja(podložniške kmetije). Ena huba je obsegala toliko zemlje kolikor jo je lahko obdelala ena družina.

10-Navedi kakšna enota je bilo zemljiško posestvo!

je bila gospodarska (značilna je samooskrba), sodna (fevdalec sodi podložniku) in upravna (središče je na gradu).

11-Kakšne obveznosti je imel podložnik do svojega zemljiškega gospoda?Zakaj?

-TLAKA(delovna obveznost), ko gospod pokliče (ročna ali vprežna-tudi živina)

-DAJATVE: velika pravda (žito), mala pravda (za gospodovo kuhinjo), dajatev za uporabo skupne zemlje ali pa za menjavo podložnika na kmetiji

-DESETINA (za Cerkev), SODNE takse, davki za deželno upravo, tlaka po ukazu deželnih knezov

-niso smeli zapustiti kmetije ali se poročiti brez njegovega dovoljenja, v zameno mu je zagotovil varnost in pomagal pri ekonomski stiski,tako si je zagotovil nepretrgano delovno silo.

12-Razloži pravilo podložnikove privezanosti na zemljo!

-niso smeli zapustiti zemlje ali se poročiti brez dovoljenja....on pa mu je pomagal pri plačevanju dolgov...

13- Kako je nastala karolinška renesanca ter kaj je bilo značilno za njo?

-nastala je z zlitvijo krščanskih, germanskih in rimskih izročil, kar je bistvena značilnost. Karel veliki je pospešil ustanavljanje šol na katerih so poučevali "sedem svobodnih umetnosti"...

14-Katera ljudstva so živila na našem ozemlju pred prihodom Rimljanov?Kje?

- NORIČANI (Koroška)
- TAVRISKI (Gorenška)
- LATOBKI (Dolenska)
- HISTRI (Istra)
- KARNI (Posočje)
- KOLOPIJANI (ob Kolpi)
- JAPODI (ob Kolpi)

15-Kako se imenuje najstarejša politična tvorba na našem ozemlju?Kje je bilo središče?

- Noriško kraljestvo, središče je bila Štalenska gora, v Keleji je bila kovnica denarja, konec:10. pr. Kr.

16-Zakaj so Rimljani ustanovili kolnijo Akvilejo?Kdaj?

- leta 181 pr. Kr.
- bila je izhodišče za prodiranje rimske vojske v naše kraje, trgovali so z Noričani

17-Kako je potekalo vključevanje našega ozemlja v okvir rimske države?

- potekalo je postopoma:
 - <najprej Istra v 2.stoletju pr.Kr.
 - <Z in osrednja Slovenija v 1. stoletju pr.Kr.(Cezar)
 - <preostalo ozemlje okoli 10.pr.Kr.

18-Naštej upravne enote, ki so jih Rimljani ustanovili pri nas!Kaj so obsegale?

- 10. upravna enota : Z Slovenija do Hrušice, kasneje do Trojan
- Panonija : osrednja Slovenija z delom današnje Štajerske in Prekmurja
- Norik : Koroška, ter večji del Štajerske

19-S katerim mestom je bil povezan cesar Trajan?Kateri dve mesti sta imeli status kolonije?

- S Panonijo
- Poetovio(Ptuj), Emona(Ljubljana)

20-Kaj je romanizacija?Nosilci romanizacije? Kaj so staroselci dobili rimsko državljanstvo?

- romanizacija je širjenje rimskega načina življenja, kulture, jezika, gospodarstva in politike na nerimska območja
- nosilci: trgovci, vojaki, obrtniki, uradniki....
- Staroselci so dobili rimsko državljanstvo leta 212 z Karakalovim ediktom

21-Katere spremembe doživi kmetijstvo pod vplivom Rimljanov?

- nove kulture-vinska trta, dvoletno kolobarjenje, uporaba pluga namesto rala, veliko krčenje gozdov, izsuševanje močvirij, veleposesti...

22-Kaj so naši kraji izvažali in kaj uvažali?

- Uvoz: pečatna keramika,živila,vino,začimbe,nakit,olčno olje...
- Izvoz: žito, kovaški izdelki

23-Določi potek najpomembnejše rimske ceste pri nas!

- potekala je od Akvileje čez Longatikum,Emono,Atrans,Celeio,Poetavio ter naprej v Panonsko nižino...

24-Naštej arheološke najdbe in spomenike iz rimskega obdobja pri nas!

- oljenke, steklena posoda, mozaiki, kovinsko orožje,nakit, novci...
- ostanki rimskih cest..
- ostanki rimske nekropole(Šempeter v Savinjski dolini)
- Orfejev spomenik, ostanek opekarske peči in vodovoda v Ptuj

25- Katera verstva so bila prisotna na našem ozemlju v antiki?

- mitraizem(Mitra:ubil bika),krščanstvo, religija staroselcev,rimska politeistična vera

26-Zakaj se je strateški položaj naših krajev okrepil v 3. stoletju?

- ker je slovensko obpočje vse pogosteje postajalo prizorišče spopadov med rimsko vojsko in barbari...

27-kaj je rimski zaporni zid?Potek?

- nov obrambni sistem med Julijskimi Alpami in Reškimi zalivom...

28-Kateri je najpomembnejši dogodek, ki se je v tem obdobju zgodil na naših tleh?Kdaj?Zakaj je pomemben?

-najpomembnejši vojaški spopad in dogodek antike na naših tleh je bila bitka pri Frigidu leta 394 med Teodozijem in Evgenijem (krščanstvo vs. poganska vera)

29-Opiši naseljevanje slovanov v V Alpe (čas, smer,skupine,obseg,sosedi,odnosi,staroselci,meje)!

-Čas: 6,7,8 stoletje (po 550 letu)

-Smeri: iz SV proti JZ (skozi Moravska vrata ter čez Donavo)
iz JV proti SZ (iz Panonske nižine)

-Skupine: zahodnoslovanska skupina
južnoslovanska skupina

-Obseg poselitve: 70 000km

v 7. stoletju poseljen Kras, v 8.stoletju Istra, po letu 705 pa šeGoriška brda in Beneška Slovenija....

-Meje poselitve: Z : meja med hribovitin in ravninskim svetom

V : do Panonske nižine, v ½ 9. stoletja pa se naselijo tudi tu

S : Donava

J : Slovensko-hrvaška meja

Sosedje Slovanov v Alpah: Z: Langobardi (sovražen odnos)

SZ: Bavarci (sovražen odnos)

SV: Morvani (prijateljski odnos)

V: Obri (sovražen odnos)

JV in J: Hrvati (prijateljski odnos)

-Slovani so naseljevali območja, ki so primerna za obdelavo na katerih so že prej živeli staroselci (gričevje, sredogorje), izogibali pa so se ravninam, visokogorju, močvirjam...

-Odnosi do staroselcev: ime za staroselce je Vlahi (Laško), deloma so bili uničeni ali pa zaslužjeni, preostanek pa se je umaknil v dobro zaščiten obalna mesta ali planine...

30. Opiši obrsko-slovanske odnose!

-Odnosi Slovanov do Avarov oz Obrov: obstajala je obrsko-slovanska zveza, v kateri so bili Slovani v podrejenem položaju, na oslabitev Obrske moči je vplival poraz pred Bizancem, leta 623 so se Slovani uprli Obrom na današnjem Češkem in Moravskem, leta 626 pa so se jim pridružili tudi Slovani iz Alp...

31-Kateri vojaški doogodek iz začetka /.stoletja je vplival na slabitev obrske moči?

-poraz pred Bizancem

32-Zakaj in kdaj je nastala Samova plemenska zveza?

-nastala je 623 in (je obstajala do 658), nastala zaradi obrambe pred Obri in Franki...(Avri na V, Franki na Z)

33-Kakšna je bila usoda Slovanov v Alpah po Samovi smrti?

-samo Slovani v Vzhodnih Alpah (Avstrijska Koroška) so že v okviru Samove plemenske zveze sestavljali posebno enoto (mejno pokrajino Slovanov) s svojim knezom Valukom in so se zaradi svoje lege in zaščite obdržali kot edina večja samostojna enota—Karantanija

34-V katerem obdobju je bila Karantanija samostojna kneževina? Obseg. Središče.Knez.

-v prvem obdobju od treh (od cca.658 do sredine 8. stoletja). Njeno jedro so sestavljale z gorami zavarovane kotline in doline ob zgurnji Muri in Dravi, središče pa je imela na Krnsekm gradu na Gosposvetskem polju. Knez : Valuk

35-Kako je potekalo ustoličevanje karantanskih knezov?

-Obred se je ohranil v spremenjeni obliki tudi po vpeljavi frankovsko-nemške oblasti. Zbor prvakov in kosezov je izbral novega kneza iz knežje rodbine in mu ob navzočnosti ljudstva simbolično izročil oblast na knežjem kamnu s posebnim slovestnim obredom.(najprej na dvorišču Krnsega gradu in kasneje na Vojvodskem stolu na Gosposvetskem polju.)

36-Opiši karantansko družbo!

-bila je raslojena, prvaki so bili vodilni družbeni sloj (vojaški poveljniki in plemenski poglavarji), kosezi so bili osrednji sloj (vojaško spremstvo kneza, sodelovanje pri ustoličevanju, imeli so posebno pravico do nošenja orožja in svoje sodstvo, po propadu Karantanije so se deloma spremenili v plemstvo, povečini pa so ostali kmetje s privilegijem in številnimi pravicami..), svobodno prebivalstvo, patriarhalni sužnji oz. Krščeni (ujetniki iz vojnih pohodov in potomci premaganih staroselcev...)

37-Zakaj je Karantanija izgubila zunanjo neodvisnost?Kdaj?Posledice.

-Obrska država na vzhodu je začela nevarno ogrožati Karantanijo, zato so Karantanci zaprosili za pomoč Bavarce. Skupaj so jih okoli leta 743 premagali, Karantanci pa so v zameno morali priznati bavarsko oz. s tem tudi frankovsko nadoblast. Izguba zunanje samostojnosti pomeni začetek vključevanja slovenskega prostora v gospodarski, kulturni, politični in ideološki svet tedanjega zahoda...

38-Kako je potekalo pokristjanjevanje Karantancev?

-Prva karantanska kneza, ki sta sprejela krščanstvo sta bila Gorazd in Hotimir. Prvo misijonarsko dejavnost je organizirala bavarska škofija v Salzburgu. Salzburški škof je v Karantanijo poslal pokrajinskega škofa Modesa, ki je deželi posvetil večje število cerkev (cerkev Gospe Svete- versko središče v Karantaniji). Pri misijonarskem delu so upoštevali jezik ljudstva, stare šege in navade niso nasilno dušili, ampak jim dajali le novo oz. Krščansko vsebino. (slovanska desetina je bila tretino manjša od prave)...

-Franki so uporabljali drugačno metodo, ki je temeljila na nasilju, zato je prihajalo do uporov...

39-Kaj je značilno za irsko metodo pokristjanjevanja?

-28/1

40-Kako je potekala cerkvena meja na našem prostoru?Kdo jo je določil?Kdaj?

-Karel Veliki je leta 811 določil cerkveno mejo med salzburško nadškofijo in oglejskim patriarhom na Dravi.

41-Čemu so služili Brižinski spomeniki?

-tri besedila v karolinški minuskuli, ki vsebujejo dva spovedna obrazca in pridigo o grehu, služila pa so kot pomoč pri oznanjanju krščanske vere pri Karantancih (Bavarska državna biblioteka v Munchnu)

42-Kako se imenuje najpomembnejši vir za pokristjanjevanje Karantancev?

-Spis o spremenjenju Bavarcev in Karantancev (Conversio Bagoarium et Karantanurm)

43-Do kdaj je Karantanija obdržala notranjo samostojnost?Kakšen status je dobila?Naštetj še druge posledice!

-do leta 820 (sodelovanje pri uporu in izguba)

-dobila je status navadne frankovske grofija (izguba notranje samostojnosti, izguba domačih knezov, priseljevanje nemških fevdalcev in kolonistov, razkroj karantanske družbe...)